

DICHTER^{OP}_{DE} DICHTER

DE NIEUWSKRANT VAN ARS POETICA

"Aut prodesse volunt aut delectare poetae." -Horatius ♦ 2017 - nummer 2

NADER TOT U

Zoals vorige week gemeld is de website in een nieuw jasje gestoken.

Alle oude gedichten zijn daarop ook weer via het archief te raadplegen.

Wel noem ik nog dat het niet mogelijk is via oude mails de archieven de raadplegen. De link in elke mail is gekoppeld aan de huidige stand van zaken, dus de mail van bijvoorbeeld 3 weken geleden laat via de link het gedicht van deze week zien en niet het gedicht van de week van 3 weken geleden. De oude berichten in het gastenboek zijn niet meegenomen naar de vernieuwde site maar boodschappen zijn natuurlijk altijd welkom. De site heeft een kleine naamsverandering ondergaan : er is een "s" toegevoegd zodat <https://www.arspoetica.nl> nu de officiële naam is.

De toevoeging geeft aan dat de site veilig is;

door op het slotje te klikken wordt zichtbaar wat dit betekent.

VERDER LEZEN

In vervolg op de vorige nieuwskrant nog meer over schrijven en politiek. Hoewel ook de oude literatuur genoeg stof oplevert, beperk ik me zoals in de vorige brief, tot de periode na 1900. Spraken we toen over de socialisten en communisten, nu aandacht voor het rechts-politieke spectrum. Het fascisme van Mussolini had een aantrekkingskracht op vooral katholieke jongeren. Dat hij het concordaat met de paus had gesloten en zo de katholieke kerk een grondgebied gaf, zal hiermee te maken hebben. Belangrijker echter lijkt mij dat het fascisme een antwoord was op andere, antireligieuze stromingen op de eerste plaats het socialisme. Zeker niet iedere katholieke schrijver volgde deze weg ; zodoende ontstond er een controverse tussen voor – en tegenstanders. In literair opzicht leidde dit tot een splitsing in het katholieke tijdschrift "De Gemeenschap" (onder leiding van Anton van Duinkerken).

Omslagontwerp 1935 door Leo Gestel

DICHTER ^{OP}_{DE} DICHTER

DE NIEUWSKRANT VAN ARS POETICA

"Aut prodesse volunt aut delectare poetae." -Horatius ♦ 2017 - nummer 2

>>> De fascisten splitsten zich af en richtten het tijdschrift "De Nieuwe Gemeenschap" op waarvan Albert Kuyle (pseudoniem van L.M.A. Kuitenbrouwer) en zijn broer de belangrijkste medewerkers waren. Het tijdschrift bestond maar enkele jaren. Het is vrijwel vergeten evenals de schrijvers die erin publiceerden. Dit zegt ook veel over de literaire kwaliteiten; een schrijver als Céline wordt ondanks zijn foutzijn in de tweede wereldoorlog nog steeds beschouwd als een groot schrijver. Meer tweederangs schrijvers vonden hun heil bij het fascisme en later het nationaal-socialisme. De meest felle nazi was George Kettmann (1898-1970). Zijn verzen wekte de hoon en spot op van de Forumgroep en met name Menno ter Braak (1902-1940).

Deze schrijver wars van alle totalitaire regimes, pleegde bij de inval van de Duitsers in 1940 zelfmoord. Als andere schrijvers die fout zijn geweest noem ik nog: Martien Beversluis (1894-1966), begonnen als socialist en enkele schrijvers uit de jong-protestante hoek: Roel Houwink (1899-1987) en Jan Eekhout (1900-1978).

Menno ter Braak

*De Nieuwe Gemeenschap met
een houtsnede door Otto van Rees*

De schrijvers-meelopers noem ik niet, omdat dezen niet politiek actief waren, maar kozen voor de veilige weg. Uitgebreide informatie over het gehele onderwerp is te vinden in het omvangrijke werk van Adriaan Venema (1941-1993): "Schrijvers, uitgevers en hun collaboratie" (5 delen 1988-1992). De kritiek op de fascistische en nationaal socialistische letteren en ideologie kwam van personen uit diverse hoek. Een aantal van hen zaten in het "Comité van Waakzaamheid van anti-nationaal-socialistische Intellectuelen" bestaande uit communisten, socialisten maar ook liberalen zoals Ter Braak en Du Perron van de al genoemde Forum groep. Maar ook de door hen op goedkope manier verguisde en als halfzachte ethicus weggezette Dirk Coster (1887-1956) was een van die critici.

Dirk Coster

De namen van de genoemde foute schrijvers zijn vergeten; dit heeft enerzijds te maken met hun verwerpelijke politieke overtuiging, anderzijds met de kwaliteit van hun werk. Wie zich hiervan wil overtuigen, zoekte op de namen van de genoemde schrijvers. Het noemen van links naar hun werk gaat mij een stap te ver. ■